

№ 4 (491)
Январ 8-өд
лун 1939 во.

Сыктывса YDAHUIK

Петкөдны тымымён кујöд

Большевистской партия да съветской правителст-
во пыр пуктывлсны пуктёны ыжыдыс-ыжыд ви-
н иман иже, колхозjasын му удоб-
ритею выл, век колхоз-
јаслы виедритею му выл тымымён кујöд
петкөдом јылыс, медым
колхозије му выл, ви-
бостны ишта-на ыжыд
доход.

Медым поблучитны колхозије мујас выл, ыжыд-
сталинской уро-
жај, коло сетни мулы
тимымён азотистой да
мукод вешществојас.
Тымымён удобреније
му выл сутог-
иаң ліб мукод
сікас бытасјас бура
быдмыны оз вермы, ліб
колхозије му выл, он
вермы поблучитны сымын-
да урожај, мыјта поэз
богтны тымымён сіјо
вешществојас со сет-
мён.

Кујöд мулы сетө зев уна
азотистой да мукод веш-
ществојас Кујöд ем медса
бур удобренијејас пыс-
ти. Кујöд юна кыпöд
урожајност колхозије
му выл, сіјо юна неб-
зöд мусс. Сір-кө тымымён
кујöд петкөдом
выл коло воли вскод-
ны шор вииман иже быд
колхозлби, а що i
сіктсөветјаслон да парт-
организајајаслон. Кујöд
петкөдан фелсö
коло воли котыртын
сір-кө медым петкөдны
му выл ставсб, коди имеит-
чо, картајасын.

Но бурещ тајöд i ез ло
котыртею мілан рајон-
ува колхозјаслон. Сіјо
висталны ташом факт-
јас Талунја лун кежал

район паста кујöд пет-
көдома сомын-на 31 про-
цент план дин. Торја
колхозјаслон фелсö
ишта-на лок. Со бос-
там пример пыффи Грива
сіктсөвет, кытбн кујöд
петкөдан план тиртёма
сомын-на 6 процент вы-
л, Вотчан-15 про-
цент да Ужгын 23 про-
цент выл.

Абу буржык фелсö
мукод сіктсөветувса
колхозјасын.

Ташом положеніесо
кујöд петкөдан уж ко-
тиртёма вогд терпіт-
ны оз поэ. Колхозјасса
веккөдлысјас, а сір-жö
и сіктсөветјас да партіј-
ије організајајас тајö
уж дороң относітчоны
вывті кыккүттöма-ез
котырты. Колхозникја-
сөс да колхозніцајајасөс
ез мобілізујтны тајö ужсö
успешнöја выполнїајтöм
выл.

Колхозса юралысјас
обязанös лөсöдны кујöд
петкөдом күз быдлун-
ја график, сұтöдны тајö
уж вылас торја брігадајас
да требуетны налыс быд-
лунја выполнїеніје. Пук-
тыны быдлунја вскод-
лом сіјо брігадајаснас,
медым быд брігада выполнїтс
график серти
лөсöдом план.

Сіктсөветјас да парт-
организајајас обязанös,
массово - разјаснітельнöј
уж образцовбja котыр-
тёмөн мобілізујтны быд
колхозникöс да колхоз-
ніцајас кујöд петкөд-
мын ударнöј-Стаха-
новскöј ужö, i ташом
ногон кујöд петкөдан
план тиртны рајонын
содтöдön.

Комсомолö пырёны стахано- вецјас da велöдчомын отліч- њікјас

Январ 4-өд лунö дор вордунктса пöрöд-
чиыс-стахановец В. И. Го-
банов, коди лунса норма-
јас тырталö 120 про-
цент выл; Истоміна Ні-
на Алексеевна — лунса
нормајас тыртö сод-
ударник отлічнікјасөс.
На лыбын: Межадорса
НСШ-ын велöдчыс-
ударник Н. И. Морозов;
Лонзаводса стахановец
В. М. Пыстин; Межа-
сомоллы.

Ворлеңысјас чоломалісны піонерјасөс.

Межадор НСШ-ын ве-
лöдчыс-піонерјас кані-
кул кадо кајлісны ворын
ужалысјас дорö самоде-
жательнöј выступле-
ніасын Іаснöг участокö.
Рабочојјас челадбс по-
са чоломалісны да ко-
рісны волывлыны вогд.

Но рабочојјаслон тајö

кором вылас лока ві-
рёдны „Краснöј партізан
колхозса председатель да
брігадајас, челядьлы
вөрө кајны озсетны
вөв,

Старцева.

Істомін.

Юна і гажöдчісны

Гажаада кыпда мунал-
існы выл вога ѡолка-
јас школајасын. Мічаа,
уна сікас өверјасөн, ле-
бачјасөн да цветјасөн
украсітöм ѡолкајас гөгөр
челядь юна ѡоктісны,
сылісны да ітожітісны
велöдчан волыс мөд
четверт успешнöја по-

малом. Уна велöдчыс-
бс бура велöдчомыс
вөлі преміруйтöма. Фед-
мороз челядбс угошща-
тис праянкјасөн да кон-
фетјасөн. Јолкајас бө-
рын челядь шуісны кы-
пда нүöдны канікулјас
да велöдчыны боссыны
отлічиоја.

ВКП(б) Исторіја велöдчысјаслы тöдвылö

ВКП(б)-лыс Исторіја
велöдчысјаслы отсөг се-
тöм выл, рајпарткаби-
њетын ВКП(б) рајком
котыртс консультаціја.
Консультаціја кутас нүöд-
сыны семінєвкаын куи-
мыс, 6 час ритсан 9 ча-

сә, ташом лунјасө:
Январын 10, 12, 14,
16, 19, 21, 23, 26, 28, 30;
Февральын 2, 4, 6, 9,
11, 13, 15, 17, 20, 22.
Мартын 1, 4, 6, 8, 10,
14, 16, 17, 20, 22, 25, 28,
30. ВКП(б) рајком.

Образцовъя нудны наслеңијелы перепис

Наслеңијелы перепис нуддан каддъ колисны лыда лунјас. Тајо жеңија кадколастнас партійнөј, комсомолскѣј, советскѣј да профсојузнөј организацијајас ворын суало мөгбн, боевоја нудны ләсбәчана ужјас ставсојузса перепис нуддиги кежлө. Вајодны быд гражданін јур вежбрә жолитиескѣј ыжыд тәдчанлунсб перепислы.

Перепислыс ыжыд важностс висталом мөгыс колд нудны разјасије предпріјатијасын рабочојаслён да колхозјасын колхозникјаслён собранијејас вылын, нуддавны беседајас торја группајасын, бирадајасын да торја быд ужалыскод.

Ставсојузса перепис ем всенародиј фел. Сиз-кө перепис нуддом востна долженс юнатаждысны і агитаторјас. Агитаторјас ворын суало зев ыжыд і поштой мөг, нудны масса пөвсын агитацїа СССР-са, сојузнөј да автономнөј республикјасса Верховној Советјасб борјысг дырса бур опытијасб использутомон.

Котыртын агитацїа

сиз, медым тырвијо гәгәрвоїдны массабс перепислон ыжыд тәдчанлунн, сүни быд морт сознанијеј, медым перепис нуддиги быд гражданін сетис җик вескыд ответ став вопросјас вылә, коди индома переписнөј листын.

Но колд шуны, мыј абуна ставыс бур перепис кежлө ләсбәчомын мијан Күнібса переписнөј отдељин. Переписнөј отдељ паста, коди охватајтö ъюл сиктсөвет (Вотча, Межадор, Чухлом і Куныб), абуна став ужалыс јөзбш шымыртма перепислыс значијесб разјасијатомон. Партійнөј да профсојузнөј организацијајас ез-натыр виїманіјо пунктыны тајо ыжыд, зев важнөј ужсб бура котыртм вылә. Сиз-кө тыдало сетьс, мыј ез-на пунктыныв партійнөј да профсојузнөј собранијејас вылын торја вопросын наслеңијелы перепис буржыка котыртм јылыс, мыј востна торја коммунистјас да профсојузникјас весір қінөм оз представлајтны перепис јылыс.

Декабр 26-од лунә переписнөј отдељин мунис-

перепис нуддом куза счотчикјасб инструктруйтәм, кытч счотчикјас волисны зев организованножа ъюлнан сиктсөвет улыс.

Инструктаж вылын участвујтыс счотчикјас ставыс вклучитчисни Ставсојузса перепис образцовъя нуддом востна социалистическѣј ордјисомб да чукбстичесни шыбдомон Сыктыв рајонувса став переписнөј отдељасса счотчикјас дин.

Перепис образцовъя нуддом востна социалистическѣј ордјисомб вклучитчисни і торја инструкторскѣј участокјас да бостисны конкретнөј көсјисомјас. Перепис нуддан ужын возмѣстчыс инструктор-контрольорјас А. С. Молчанов (Межадор), А. С. Пешкин (Вотча) да С. Т. Кушманов (Чухлом).

Ставсојузса перепис нуддны счотчикјаслён колд ие бт і еновтчытб кыпбдны ассис тәдомлунсб, ноща-на уна пөв прöверитны ассб перепис нуддом куза инструкција серти, медым сетни вескыд

ответ наслеңијелон юасбомјас вылә.

Быд неверидја вочавицом наслеңијелы юасбомјас вылә, вермас вајодны лок последствијејасб тајб ужас. Счотчик должен сетни җик вескыб ответ быд юалом вылә.

Народлон врагјас да налён коласјасыс зіләны і кутасны зілны торкасны тајо ыжыд ужас. Счотчикјас долженс лоны сусби, мәдым сетны пасвартана отпор быдекас попыткалы, коди попытајтчас торкны тајб ужас.

Такод өтшбщ, январ 10-од лунә, инструктор-контрольорјас А. С. Молчанов (Межадор), А. С. Пешкин (Вотча) да С. Т. Кушманов (Чухлом). Такод өтшбщ, январ 10-од лунә, инструктор-контрольорјас А. С. Молчанов (Межадор), А. С. Пешкин (Вотча) да С. Т. Кушманов (Чухлом). Такод өтшбщ, январ 10-од лунә, инструктор-контрольор да счотчик должен бура тәдмасны аслас участоккод, медым перепис нуддан лунјасб езло ңекущом падмомјас, і ташом ногбын перепиг нуддны успешнөј.

Күнібса переписнөј отдељин юралысбс вежыс—

А. И. Старцев.

Күшом юагомјас лоасны переписнөј листын да қырі на вылә вочавицны (Нөлөд бегеда) (ПОМ)

16-од юалом: Күшом обществоенниј групапа тәрінадләжітө (рабочојас, служашшојас, колхозникјас, кооперіруйтәм кустарјас, откаолыс крестанајас, кооперіруйтәм кустарјас, свободнөј профессијаја јөзліб служитељнөј култа да ңетрудбөй елементјас групапа)?

Переписнөј листлөн тајб заключитељнөј юаломыс күтө зев ыжыд жолитиескѣј тәдчанлун.

Тајо юалом вылә ответјас петкодласны наслеңијелыс, обществоенниј группајас серти юксом. Ми тәдмалам СССР-са қык велікөј братскѣј класлыс состав — рабочојас да крестана классацїас; ми бостам сөветскѣј интеллигенцијалыс подробнөј характеристика, сиз-кө тәдана лоб мукбд обществоенниј групапа состав.

Колхозса шленјас, кодјас перепис мунігбн

лоасны зачатб временниј уж вылын промышленностын, строитељство вылын, но кодјас ужалбны пыр колхозын, гіжбони қырі колхозникјас.

Колхозса шленјас, кодјас зачатб пырса уж вылын промышленностын, строитељство вылын, учреждењејасын і с. в., кодјас оз ужавны колхозын лібб мијещкө участвујтоны колхозса ужасын отпук дырји лібб выходнөј лунјасб, гіжбони:

“рабочој” (колхозса шлен) лібб “служашшој” (колхозса шлен). Колхозник семјајасса шленјас, кодјаслён абу

трудоденјасыс колхозјасын да кодјас зачатб скот вілан ужасын, вітму овмбс ужасын асланыс подсобнөј овмбасын, індиссөні колхозникјас лыдб. Јөз, кодјас состоїтбны шленјасон став сікас промысловб да рыбацкѣј кооперацїјаса артельјасын, індиссөні кооперацїјаса тајб кустарјас лыдб, а оз рабочојас да служашшојас лыдб.

Јөз, кодјас медасом серти ужалбны промысловб да рыбацкѣј кооперацїјаса да інвалідјас кооперацїјаса учреждењејасын да предпріјатијејасын, кодјас артельин оз сувалны шленјас

Гетом доверие оправдайта

Населеніелы 1939-од вога перепіслон төдчануныс вывті ыжыд. Государственной да политической руководствован, народно-хозяйственой да културной строительствован могасыс зев юна щоктоны сточ төдны наследеніелыс лыд да сијо состав јылыс медса подробной сведеңијејас.

Чухломса инструкторској участокын инструктаж дырї ме бості перепис нүдөм куз став колана төдөмлүнjas, кодјас мем отсаласны мөнкү сувтөдөм могас успешија портны олөм.

Мем партија, правителство да народ доверитесни ыжыд уж—лоны счотчикон. Ме тајо ыжыдыс-ыжыд доверијесо оправдайта честён. Став переписној бланок-јас заполнита „отлично“ да „хорошо“ выл.

Счотчик I. Сажин.

Паишщикјасон, оз індисыны кооперирујтәм кустарјас лыд, а індиссены соответственнаја рабочий да служашщыйас лыд.

Откаолысјас общештвеннаја группад індиссены јоз, кодјас оз сулавны шленјасон колхозјасын, промысловј, рыбаккој коопераціјасын лібо інвалідјасон коопераціјасын, кодјас нүдөні отка візму овмос сещом условије дырї, мыј сијо ем талон главной занятие.

Откаолысјаслон об-штвеннаја группад індиссены сіз-жо тајо ѡз-лон і став іжфівекеџијасыс.

Којгортса НСШ јылыс

Социалізм строїтан велікөй ужын народной учитељ занімајтö почетнöй места. Сијо чувствујтö партіјасан, правителство да личнö Сталін јортсан быдлунса төждысом. Тајо төждысом вылас учитељство воча візбны ударнöй ужон.

Но оз тај артмы Којгорт НСШ-са велёдьсјаслон. Кыз тыдовтчis ВЛКСМ рајкомлён январ 4-од лунса буюро вылын НСШ-са директор Ф. Гр. Истомин юрт отчотыс, Којгорт НСШ-са велёдьсјас повстын коммунистической воспитаније пунктома некитчо шогмитома. Челадос коммунистической воспитајтöм пыдди учитељас повстын ыжыдало пjanство, семејственность, критика да аскритеика отсутствујтöм, ужалоны плантöг, методической вопросјасон оз занімајтчыны. Челадкод ынешколын уж оз нүдөні, кружковд] уж абу житба велёдьчомкод.

Тајо ставыс вистало сијос, мыј велёдьсјас повстын паскалома куртчом, картасом да свадбајас дырї вечеринкајас вылын участвујтöм, мыј вісна школа паста успевајемост кыпöдома соп-

мыв 71 процент выл да посещајемост—98 процент выл, 5-од да 7-од классјасын 57 велёдьсјимейтбны „плохо“ оценка.

Абу төждысом челядос коммунистической воспитајтöм вісна і школа бердса комсомолскй организацијалы да пюннерскй отрадјаслон, абу котыртбма медбур пюннерјасс да велёдьсјасс комсомол передајтöм (1938 воб комсомол прімитома сомын оти велёдьсјес), кор комсомол пыран арлыда велёдьсјас лыдьссе 90 морт.

Колд пасыны і сијос, мыј ВЛКСМ рајкомлён буюро пюннер уж омъл состојаније куз сорын тігбн тырмитома критикутие буюроса шлен Безсонова юртос, кор сијо ужалис Којгорт НСШ-ын платиј піонер работници, коди егкө (критикасы) сетьс індид пюннерјаскод вөрд ужын.

Којгорт НСШ-са безобразијаскод лібералнічајтис і РОНО, талуја лундаб абу прімитома колана мера.

Челадос школын воспитајтны збылыс большевистской, вочны најос социалізм строїтан фелодостојија вөрд нүдөсјасон.

МТФ сетьс ыжыд doxod

Чухлом сіктсөветувса „Роз“ колхозлён МТФ, колхозлы 1938-од воин вайис ыжыд doxod. Тајо колхозас МТФ-са юралыс он ужало Селкова Анна Симјоновна.

Анна Симјоновна алас ыжыд төждысомон МТФ-лыс doxodност кыпöдис вогза дорыс юна выл. „Роз“ колхоз МТФ-лыс јөв поставка мынтие сіктсөветин медвоязы. Јөв сдајтис гоударстволы 15 сурс літр да госзакупö 7 сурс літр. Рынок выл вазалис 1500 літр јөв да 150 кілограмм вы. Колхознікаслы лунуж куз јуком выл 200 кілограмм вы.

Тајо ставыс колхознікјас бостон зев ыжыд фенежијд doxod.

Они Селкова юрт МТФ-ыс заводітес-нын јөв сдајтын выл во выл.

Жіботноводство и ужаломыс Анна Симјоновна таво воб 533 трудофон, мынтыс бостон нај да мукод продуктајас.

Анна Симјоновна-моз колд колхозса скотлыс продуктивностс кыпöдни быд МТФ-са юралыслон.

Рабочий да служашщыйас, кодјаслон ем подсобной візму овмос (сијо ыждалун выл, дохност выл да си выл візбтог, ваталома-најос візму ватон лібо абу), оз індиссены откаолысјас лыд. Откаолысјас лыд оз індиссены тајо јөзлён і став іжфівекеџијас мед көт најо воліны і занатог сомын подсобной візму овмосын.

Свободной профессијаа јоз лыд індиссены јоз, кодјаслон ужынс ас характер сертијас абу житчома определенија учрежденеји пыр ужломнок (пісательјас, композиторјас, художникјас,

адвокатјас і с. в.).

Нетрудовј елементјас лыд індиссены пекупшијас, јоз, кодјас олбын күшдмок лібо мукод сіка с нетрудовј doxodјас выл, а сіз-жо юаланајас (опрашиваемојјас) пыс сещомјас, кодјас оз вермын індисы олбом выл средствојас істочник. Некущом налог оз вермы індисы нетрудовј елементјас лыд ужавны верманлун воштөмјас, а сіз-жо ѡзбес, кодјас олбын ужалис јоз іжфівекеџија вылын.

Іжфівекеџијас індиссены сіз-жо обще-

ной группад, кодо індиссены јозыс, кодјас іжфівекеџије вылын најо олбын.

Пенсіонерјас да студентјас індиссены сијо обще-штвеннаја группад, кодо најо пригадлежитлісны пенсіја выл лібо стипендија выл вужтог. Студентјас, кодјас стипендија выл вужтог некон ез ужавлымы, індиссены сијо јоз обще-штвеннаја группад, кодјас іжфівекеџије вылын најо олісны.

Рајонхуса інспектор

Ник. Попов.

Германіялён Чехословакія дорö выль требованијејас

Польскö печат јуörtüm серти фашістскö Германія категоріческø требујтö Чехословакіјасын, германскö офицерјасоç чехословакіја армїјаса команднöй постјас выло леңом, Германіјакöд војеннај сојуз вöчом да сетьнї сiјо распораженије улö чехосло-

вацкöj dac дiвiзija. Фашістскö Германіялён выль требованијејас Чехословакіја војеннај кругјас пiын, а сiз-жö чехословакіја став общештвенност пiын, вызовитеңи ыжыд возмушшеније.

(TACC)

Вiзiн - сiктсöвет отчiтывајtчö аслас ізбірателјас воziын

Вiзiнса сiктсöвет аслас ізбірателјас воziын заводiтiс нүбдавны аслас уж куза отчотјас. Отчiтывајtчis-кiн 5 колхозын „Красној север“ колхозса ізбірателјас асланыс депутат Безносов јорт ізбірателјаскöд ез нүöдлы некущом уж, абу отчiтывајtчилома, бöрjысыcjaslyс наказјас абу пöртлома олём. Сiз-жö колхозјасын ез вöв котыртма културној уж.

да неграмотнöйјасоç да малограмотнöйјасоç велöдом. Талунja лун кежлö сiктсöветулын лыдьиссö 300 гögör неграмотнöй да малограмотнöй морт.

Сiктсöвет кыккуттö ма относитiс i ізбірателјас жалобајас дорö, селсудын куйлö 50 гögör колхозынклон вiлавтöм жалоба.

Жона крiтикуйтiсны сiктсöветoс da рајiсполкомöссыг, мыj тырмайтöма ужалоны колхозјасоç електрофицируйтöм куза.

Рајевскij.

Советскö Сојуз паста

— СССР-са Наркомздрав шубм серти Сојузнöй да местнöй значеније курортјас выло выделајtсö специалnöй фонд колхознiкјаслы санаториој путовкајас выло. Колхознiкјаслы медвöзра кварталын лоö выделитöма 20 процентыс нeещажык путовка.

— Колюм воö, сојузса колхозјас потребителскö кооперацiја пыр прiобретiсны 29403 автомашина. Квайт да жын сурс машинаыс унжык бостiсны Украина-

са колхозјас. Гурсöн жынжон гögör бостiсны Белоруссiјаса колхозынкјас.

— 1939 воö пiшшевöй промышленностö намеџайтö ödö стрöйтan комын објект. Тајёјас пöвстын — Кујбышевын da Омскин мjасокомбинацiјас da регидја кадö заводiтас Гвердловскын макароннöй фабрика жеңиýд кадöн стрöйтöм, kodi должен, стрöйтöмис помасны 4 тöлlyssca кадöн.

(TACC).

Рузвељтлон шыöдчöм

Январ 4-öд лунö, американскö конгресс (Парламент) востiгöн, США-са президент Рузвељт шыöдчiс конгресса кыкнан палата dopac (Генератдорö i Представительјас палата дорö) ыжыд посланiјеён. Рузвељтлон тајö шыöдчöмыс бескöдöма фашістскö опасносты паныда определјајtö Соединенiоннöй Штатјас Америкалыс пыщкöсса да ортсыса полiтикалыс програмасö, kodi кутö ыжыд полiтическö тöдчанлун.

Конгресслыс вñиманиjесö международнöй осложненијејас выло бескöдöм, Рузвељт индö сы выло, мыj фашістскö ускöдчöмjasыс защищашајtчан зiк öтi средствои вермас лоны сöмын öружiје да чуксалö вынијас бтувтöм выло да став нацијајаслыс јединство йонмöдом выло.

(TACC)

Сöмын кöсжö

Велöдан во заводiтчиgон кibrasca НСШ бердын котыртчis ОАХ оргaнизацiја. Председательён сетчö вöлi бöрjöma I. Н. Безносов јортöс. Оргaнизацiја котыран лунсан-жö вöлi котыртма обороннöй уж ве-

лöдан да обороннöй значокјас выло сдајtом куza кружокјас, но најö талунöz оз ужавны, собранiјејас оз овлыны, Безносов јорт ужö босыны пыр сöмын кöсжö.

A. da I. Колеговјас.

Пуњеговјас колхозён оз вескöдлыны

Кibrasca „Выл туј“ колхозö председательён вöлi бöрjöma Пуњегов Кузма Иванович, щöтöвöдö — С. Гр. Пуњеговöс. Но пuktан лунсаныс налön ез вöв колана тöждысöм колхозös юнмöдöм вöсна да колхознiкјас корöмjas выло вочавицöмjas, а бöрjä кадö колхоз кык тöлlyс-кiн олö председательтöг председательис кытчöк мундма, а шщöтово-дыс кыскалö пес амбулаторијала. Та вöсна

колхозлön талун кежлö вартöма сöмын-на 50 прöчент выло, вöрын jöz вын план серти ужалö сöмын 30 прöчент мында, трудофенjас выло урожај јуклiг кежлö оз лöсöдчыны.

Mi колхознiкјас тащöм вескöдлысјassö корам рајiсполкомсaнчорыда блöдны.

Жекышев.

Ответственнöй редактор
A. Желохин